

ASIGURĂRILE EUROPENE ÎN CIFRE ȘI FAPTE ANUL 2005

„Asigurarea este esențială pentru bunăstarea Europei. Ea servește pentru a proteja societatea și după cum a demonstrat viața, un business de asigurare ambițios stimulează creșterea economică.” Gérard de La Martinière, președintele CEA (Federația europeană de asigurări și reasigurări)

„Keep it simple” – noul slogan informal al Comisiei Europene

Comisia a început un ambițios proiect de simplificare a legislației asigurărilor: directivele de asigurare existente urmează a fi reîncorporate într-o singură directivă. “Noua” directiva va elimina orice suprapunere a prevederilor din legislația existentă. Comisia va prezenta proiectul către 2007.

Depășirea crizei

Anii care au urmat criza din 2001 erau marcați de rate modeste de creștere a primelor de asigurare încasate de industria europeană a asigurărilor, fiind situate între 1% și 3%. Cifrele estimative ale CEA indică, prin contrast, o mărire semnificativă a ratei de creștere, care a atins 4,5% (ajustată la inflație), creând un venit de 978 miliarde Euro în 2005.

Există diferențe marcante în indicii de creștere a veniturilor din prime de asigurare de viață și non-viață. Creșterea pieței de asigurări de viață a fost puternică, cu o rată ajustată la inflație de 6,2%, în timp ce piața asigurărilor non-viață a raportat o creștere de numai 1,8%.

Pe plan mondial întreaga industrie de asigurări a subscris în anul 2005 prime totale de 2.700 mld. EUR, reprezentând 7,7% din PIB-ul realizat la nivel mondial, cu o creștere de 3,9% a segmentului asigurărilor de viață și de 0,6 % a celui non-viață.

Creșteri importante pe linia asigurărilor de viață

Creșterea semnificativă înregistrată de piața asigurărilor de viață reflectă încrederea consumatorilor în produsele de asigurări de viață, asigurări de pensie și produse investiționale de alternativă.

Creșterea este marcantă în mai multe țări vest-europene astfel ca Portugalia (43,1%), Suedia (23,4%) și Belgia (22,4%), dar de asemenea și, în primul rând, în statele est-europene unde creșterea de două cifre este o normă. Evoluția în țările europene demonstrează un mediu economic îmbunătățit și un efect de aliniere la standardele vestice.

Evoluția pieței asigurărilor de viață poate de asemenea să reflecte conștientizarea schimbărilor demografice din Europa: rata populației active la pensionari se va reduce semnificativ, datorită unor astfel de factori ca creșterea longevității și diminuarea natalității. Sistemul public de pensii vor fi puse sub presiune crescândă, însemnând ca schemele alternative, astfel ca cele oferite de asigurătorii privați să fie încurajate.

Performanțele bune ale pieței de capital, ratele reduse și încrederea restabilită a consumatorilor au stimulat cererea pentru produsele unit-linked, a căror pondere în total prime a crescut de la 30% în 2002 la 37.3% în 2004. Rata de penetrare a asigurărilor de viață în economie, definită ca raport între prime de asigurare de viață la PIB, a indicat o creștere simbolică de la 5% în 2004 la 5.1% în 2005. Reamintim că în țara noastră, rata de penetrare a asigurărilor per total depășește puțin nivelul de 1% în anul 2005.

Creșterile în asigurări non-viață rămân moderate

Rata agregată de creștere de 1.8% pentru piața non-viață este puțin mai mare decât cea observată în 2004, dar rămâne mult în urmă față de nivelurile de 6% înregistrate în 2002 și 2003. În Europa există un contrast clar: țările est-europene au înregistrat creșteri importante de mai bine de 10% în medie, în timp ce statele vestice au avut rate de creștere mai mici de 2%.

Această evoluție reflectă dezvoltarea economiilor estice, pentru care industria asigurărilor oferă acoperirea necesară contra riscurilor și reducerea necesităților de capital pentru finanțarea pierderilor probabile.

Piețele occidentale sunt caracterizate de mai multă eterogenitate: în timp ce unele înregistrează rate de creștere mai mari de 6%, altele înregistrează ritmuri negative. Creșterile reduse în țările occidentale sunt explicabile de asemenea și prin saturația acestor piețe.

Creșterea investițiilor cu 8.3%

Investițiile totale ale industriei asigurărilor se ridică la 6371 miliarde de Euro. Această sumă, estimată la valoarea de piață, a progresat cu 8.3% (ajustată la inflație) și reflectă dinamismul activității investiționale ale societăților de asigurări și performanța bună a pieței financiare.

Investițiile din sectorul Viață se ridică la 5161 miliarde Euro, sau 81% din total investiții. Cea mai mare parte din această sumă este furnizată de Marea Britanie, Franța și Germania, care reprezintă împreună 63% din totalul investițiilor pe liniile de Viață.

Reieșind din statisticile anului 2004, 43.2% din investițiile asigurătorilor sunt plasate în produse cu venit fix, 28.2% în acțiuni și alte produse cu venit variabil și 11.9% în împrumuturi. Restul de 16.8% este investit în terenuri de pământ și construcții, întreprinderi afiliate și participații, depozite la instituții de credit ș.a.

Diminuarea numărului de Companii

Numărul societăților care operează pe piața europeană s-a redus cu 0.7% în 2005 la aproximativ 5300 companii. Procesul de concentrare continuă de mai mulți ani și ține de concepția asigurătorilor de creștere a mărimii critice pentru a opera pe o piață mare cum este cea a UE25 și urmărirea economiilor de scară.

Situația din Moldova

Din punct de vedere a dinamicii pieței asigurărilor, țara noastră se aliniază trendurilor vest europene – cu o diminuare a veniturilor pieței de aproximativ 1% (ajustat la rata inflației) în anul 2005 față de 2004, dar cu o creștere în cifre absolute la 413 mln lei în 2005 față de 379 mln lei în 2004. Marea diferență că la noi stagnarea nu poate fi explicată prin saturația pieței, ci prin pasivitatea asigurătorilor.

În același timp, ritmul real de creștere de 60% a pieței asigurărilor de viață în anul 2005 față de 2004, plasându-ne printre liderii europeni din punct de vedere a creșterii, ne indică foarte clar că societatea noastră trece printr-o metamorfoză: populația recapătă încrederea în produsele de asigurări de viață și implicit în asigurătorii de viață.

Reieșind din datele de mai sus, fiecare operator și factor decizional ce ține de piața locală a asigurărilor trebuie să-și pună anumite întrebări și să ia măsuri concrete pentru a descoperi și a remedia cauzele dezvoltării atipice a pieței locale: toate piețele est-europene cresc, în condițiile în care piața noastră stagnează ca piețele bătrâne vest-europene.